

den gamle lov i § 1, stk. 3, fastslås, at dansk forsvar på mandat af FN eller CSCE – sådan hed det dengang – skal kunne bidrage til løsning af konflikter. Sådan skrev vi i 1993, men hvad nu? Ja, nu er der sket det, at overvejelserne om både FN og OSCE er gledet ud. De er udeladt. Der står ikke noget om det. Jeg ved godt, at det spiller en rolle i realiteternes verden, men nu diskuterer vi et lovforslag, hvor FN's og OSCE's rolle er ændret ganske voldsomt.

Det er ikke alene bemærkelsesværdigt, jeg synes i virkeligheden, det er dybt bekymrende, at man også i lovforslaget tildeler de to organisationer, der har ansvaret for en verden med masser af kriser, så lille en rolle uden nærmere fundringer over det.

Det andet nye er, at i lovforslaget omtales det, der hedder alliancens strategi, altså NATO-strategi, som jo i dag er en ganske anden, end den var i 1993. Alliansen har som bekendt med det nye strategiske koncept på to områder skiftet strategi i en retning, som jeg vil betegne som mere aggressiv.

Det ene nye er i forhold til diskussionen om FN's placering. Det er den diskussion, jeg nævnte i forhold til lovforslaget fra 1993, hvor FN nu kommer til at spille – også i NATO's strategi – en langt, langt mere underordnet rolle. Det er noget, der kan anvendes, hvis det passer til lejligheden, eller man kan lade være med at anvende det. Det er bekymrende i forsøget på at etablere en verdensorden, at man ikke er optaget af i højere grad at etablere et fælles sæt af spilleregler, hvis man er i en situation, hvor FN blokerer fuldstændig.

Det andet nye i NATO's strategiske koncept er diskussionen, der på nudansk hedder out of area; altså uden for selve området. I det nye strategiske koncept – det fra NATO – er det blevet til det, der hedder det euroatlantiske område. Jeg spurgte nogle geografer, om de er i stand til at afgrænse det euroatlantiske område meget klart. Det synes de er svært, for de synes, det er et relativt nyt begreb, men de formoder, at det omfatter en stor del af jorden. Det tror jeg de har ret i.

Så det betyder, at vi har fået et nyt strategisk koncept, der river sig løs af FN, og som definerer hele verden som muligt indsatsområde, uden at det er FN, der styrer det. Det er en fantastisk farlig situation, og det er fantastisk farligt at bevæge sig så langt ud i retning af at opsigte det internationale aftalesystem, som er vigtigt,

og hvis der er blokader i det, hvad vi også synes i SF, så må vi diskutere dem langt mere konkret.

Som bekendt deltog SF ikke i forsvarsforliget for 1999-2004. Vi gjorde det ikke, fordi vi efter vores opfattelse ikke tilstrækkeligt udnyttede den mulighed, at vi stod i en situation med sikkerhed uden fortilfælde.

Jeg kan huske, at på det tidspunkt, hvor regeringen spillede ud med sit udspil til forsvarsforlig, sagde vi, at vi tog det som det lå. Vi ville ikke ændre et komma i det. Regeringen kunne bare fremsætte det i Folketinget, så var flertallet til stede. Jeg husker det ikke, som om forsvarsministeren så meget begejstret ud, da han fik den melding. Tværtimod så han en smule betænkelig ud, og der skete jo så også det, som altid sker, at Venstre og De Konservative fik rollen med at skulle trække forsvarsforliget op; igen med det resultat, at man i øjeblikket har et meget rummeligt forsvarsbudget, kan man vist godt sige, med store bekymringer over, hvad man skal bruge pengene til.

Jeg har bemærket, at De Radikale i den sammenhæng synes, at det er et nedrustningspolitisk initiativ at købe så dyrt som muligt, og derfor kan man jo godt være spændt på, hvad der kommer af yderligere nedrustningspolitiske initiativer fra Det Radikale Venstre.

Vi var dengang ikke enige i forsvarsforliget. Vi er ikke enige i den drejning, der er sket med NATO som den helt dominerende og med en svækket rolle til FN og OSCE, og vi er ikke enige i det nye strategiske koncept i NATO, og derfor vil vi ikke kunne støtte lovforslaget.

Så ganske kort til lovforslaget om hjemmeværnet. Vi synes, tiden er løbet fra hjemmeværnet, jf. bemærkningerne om, at der ikke umiddelbart kan identificeres en direkte militær trussel mod dansk territorium.

Jeg forstod på hr. Jensby, at materialeanskaffelserne havde givet hjemmeværnet en fornemmelse af betydning. Det er klart, at den slags optiske tricks kan være nødvendige, hvis det er svært at se den i øvrigt. Men jeg synes, man burde drage konklusionen af den forbedrede sikkerhedspolitiske situation og fase hjemmeværnet ud i en takt, der er rimelig og respektfuld også over for mennesker, der har ydet et bidrag.

Må jeg så sige til det om 24 timers aktivitetspligt for at være medlem af hjemmeværnet, at det jo kan lyde voldsomt. Men det svarer vel til en julefrokost og en nytårsparole, så er man vel ved at have nået de 24 timer. Det er jo ikke noget bastant krav om høj aktivitet, der ligger i det